

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7.	DENETİM BULGULARI.....	10
8.	EKLER.....	16

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2018-2019 Yılları Birinci Düzey Ekonomik Kodlara Göre Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması	5
Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşme Dağılımı	5
Tablo 3: 2018–2019 Yılları Birinci Düzey Ekonomik Kodlara Göre Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması	6

KISALTMALAR

DOB: Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Yapılmakta Olan Yatırım Niteliğindeki Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi
2. Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabıyla Birikmiş Amortismanlar Hesabının Eşit Olmaması
3. Sözleşmeye Bağlanan İhalelerde Taahhüt Kartlarının Tutulmaması Ve Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Aynı İhale Konusu İçinde Yer Alabilecek Mal Alımlarının Kısımlara Bölünerek Doğrudan Temin Yoluyla Yapılması

---

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

14.07.1970 tarih ve 1309 sayılı Kanun ile kurulan Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü; 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı “ Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”nin 82’nci maddesiyle 11 maddesi iptal, ek ve değişik 14.07.1970 tarihli, 1309 sayılı Devlet Opera ve Balesi Personeli Hakkında Kanun ve 15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden yapılandırılmıştır.

Kararname ile Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esaslar yeniden düzenlenmiş; Genel Müdürlüğün hizmet birimlerine ve kurullarına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği kurala bağlanmıştır.

İkincil ve üçüncül düzey mevzuat düzenlemeleri kapsamında 10 yönetmelik, 4 yönerge uygulamaya konulmuştur.

İdarenin faaliyet alanı ve hizmet kapsamı 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve ilgili yönetmelik hükümlerine göre aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü Bakanın onayı ile illerde müdürlükler kurabilir; Genel müdürlük ve müdürlükler Bakanın onayı ile yurtiçi ve yurtdışı turneler tertip edebilir, milli ve milletlerarası festivaller düzenleyebilir.

Bu kapsamda İdarenin gerçekleştirdiği faaliyetler ve verdiği hizmetler; opera temsilleri; bale temsilleri; operet, müzikal temsilleri; modern dans; birim dans tiyatrosu temsilleri; çocuk temsilleri, konserler, müzik ve sahne sanatları ile ilintili diğer etkinlikler; ulusal ve uluslararası kurum, kuruluş ve kişilerle bağlantılar kurarak, opera, bale, çok sesli müzik konularında yayınlar yapmak; TRT ve özel yayın kuruluşlarıyla işbirliği yaparak opera, bale ve çok sesli müzik programları hazırlanması hususunda gerekli çalışmalarını gerçekleştirmek; Milli Eğitim Bakanlığı ve yerel yönetimlerle işbirliği yaparak ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarında sahne sanatları ile ilgili eğitimler ve etkinlikler düzenlemek; çocuk ve gençlerin müzik ve sanat gelişimine yönelik kurslar ve çeşitli eğitim çalışmalarını yapmak; Türk müzik ve sahne sanatçılarının dünyada tanınmaları için onları

---

desteklemek, teşvik etmek, bu yönde diğer tedbirleri almaktır.

İdare, 2018 – 2019 Sanat Sezonu yurtiçi turneler kapsamında Adana, Sinop, Antalya ve Eskişehir İllerine turneler düzenlemiştir; yurtdışı turneler kapsamında, Çin’de Batıdan Doğuya Türk Müzik Yolculuğu; Tayland’da Piri Reis; Japonya’da Allegra Ensemble, Türk Müziği Konseri, Mukayyama Konseri, Piri Reis ve Bale Gösterileri; Rusya’da Troya; Arnavutluk’da Dinleti; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde Arap Ali Destanı etkinlikleri; ulusal ve uluslararası festivaller kapsamında, 26. Uluslararası Aspendos Opera ve Bale Festivali; 17. Uluslararası Bodrum Festivali; 10. Uluslararası İstanbul Festivali; 2. Uluslararası Efes Opera ve Bale Festivali; 2. Uluslararası Gaziantep Opera ve Bale Festivali; 1. Bodrum Yaz Konserleri; 9. Eskişehir Opera ve Bale Günleri ile 3. Trabzon Opera ve Bale Günleri etkinlikleri gerçekleştirmiştir.

Bu yapıyla İdarenin Misyonu (*Görevi*); opera, bale ve çok sesli müziği toplumun tüm kesimlerine ulaştırmak, bu sanat dallarının kültürel birikimle bütünleşmesini sağlamak, ülke ve dünya kültür sanat alanında etkinliği artırmak amacıyla ulusal ve uluslararası faaliyetler düzenlemektir.

İdarenin Vizyonu (*Hedefi*); milli motifleri baz alarak oluşturulan Türk opera ve bale sanatını yurtça sevilen, dünyaca kabul gören seviyeye taşımak ve bir marka değeri oluşturmaktır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 328’inci maddesine göre; İdare, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı, özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine sahip bir kamu kurumudur.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 328/1’inci maddesinde Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün merkezi yönetimle olan bağ ve ilgisi Kültür ve Turizm Bakanlığının “bağlı kurumu” olarak belirlenmiştir.

Anılan Kararname’nin 328/2’nci maddesine göre, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü Bakanın onayı ile illerde müdürlükler kurabilir.

Yine Kararname’nin 329’uncu maddesi uyarınca Genel Müdürlük ve müdürlüklerde Sanat Kurulu, Teknik Kurul ve Disiplin Kurulu oluşturulmuştur.

Sanat Kurulu, Genel Müdür başkanlığında Genel Müzik İşleri Yöneticisi, Başrejisör ve Bale Başkoreografi ile iki senelik süre için Genel Müdürlükçe seçilen bir sanatkârdan teşekkül eder. Teknik Kurul, Genel Müdür veya Yardımcısının Başkanlığında Genel Müzik İşleri Yöneticisi, Başkorrepetitör, Başrejisör, Koro Şefi, Başkoreograf, Bale Başöğretmeni, Sanat Teknik Müdürü, Başdekoratör ile iki yılda bir orchestra, koro, solo ve bale sanatçılarının kendi aralarından seçecekleri birer sanatçıdan teşekkül eder. Disiplin Kurulu, Genel Müdür veya Yardımcısının başkanlığında Genel Müzik İşleri Yöneticisi, Başrejisör, Başkoreograf, Bale Başöğretmeni, Teknik Müdür, Hukuk Müşaviri ile iki yılda bir orkestra, koro, solo ve bale sanatçılarının kendi aralarından seçecekleri birer sanatçıdan teşekkül eder. Söz konusu kurullar benzer şekilde Müdürlüklerde de oluşturulmuştur.

İdarenin merkezi Ankara olup; Teşkilat yapısı, Genel Müdürlük Merkez Teşkilatı ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 328'inci maddesine dayalı olarak teşkil edilmiş bulunan taşra teşkilatından oluşmaktadır.

Taşra teşkilatı, Ankara Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü, İstanbul Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü, İzmir Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü, Mersin Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü, Antalya Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü ile Samsun Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğünden oluşmaktadır. Her bir İl Müdürlüğünün ayrı muhasebe birimleri, gerçekleştirme memurları ve harcama yetkilileri bulunmaktadır.

Ankara, İstanbul, İzmir, Mersin, Antalya ve Samsun'da mukim 11 adet sahnesinden 10 tanesi diğer kurumlarla ortak kullanılmaktadır. İdare kiralık binasında faaliyet göstermektedir. Kuruluş kanunu, kararname ve ilgili yönetmelikte birimler ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

İdare kadrolarının tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar, 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Kadro ve Usulü Hakkında 2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerine göre düzenlenir. İdare personeli, 1309 sayılı Devlet Opera ve Balesi Personeli Hakkında Kanun, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümlerine tâbi olup; idare, 1309 sayılı Kanun kapsamında kadrolu sanatçı, uzman ve teknik personel, 657 sayılı Kanun kapsamında istihdam edilen idari personel ve misafir sanatçı pozisyonundaki personel yapısıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

İdarenin toplam kadro sayısı 659 olup, 1 Genel Müdür, 1 Genel Müdür Yrd., 1 Personel ve Eğitim Daire Başkanı, 1 1.Hukuk Müşaviri, 6 Ambar Memuru, 6 Araştırmacı, 1

Aşçı, 1 Avukat, 2 Ayniyat Saymanı, 6 Bekçi, 2 Bilet Kontrol Memuru, 80 Bilgisayar İşletmeni, 3 Dağıtıcı, 3 Daire Tabibi, 1 Dekoratör, 7 Devlet Opera Balesi Müdür Yardımcısı., 1 Devlet Opera Ve Balesi Müdürü, 1 Diş Tabibi, 5 Eğitim Uzmanı, 4 Gişe Memuru, 10 Hemşire, 26 Hizmetli, 4 Hukuk Müşaviri, 1 İç Denetçi, 1 İstatistikçi, 11 İtfaiyeci, 2 Kaloriferci, 1 Kameraman, 1 Kütüphaneci, 4 Mali Hizmetler Uzmanı, 30 Memur, 1 Montajcı, 1 Muhabir, 1 Mühendis, 1 Santral Memuru, 1 Satınalma Memuru, 3 Sayman, 1 Sekreter, 2 Sosyolog, 33 Şef, 9 Şoför, 17 Şube Müdürü, 1 Tekniker, 2 Teknisyen, 3 Veznedar, 1 Yardımcı Yapım Elemanı, 1 Yönetim Hizmetleri Uzman Yardımcısı olmak üzere toplam 302 tanesi doludur.

İdarenin 2019 yılı faaliyet döneminde; 302 kadrolu personelin yanı sıra ayrıca 4 geçici görevli personel, 1309 sayılı Kanun'a tabi 1566 personel, 657 sayılı Kanun'un 4/b maddesi (Sanatçı) kapsamında 868 personel, 657 sayılı Kanun'un 4/b maddesi kapsamında 3 personel ve 276 sürekli işçi olmak üzere toplam 3019 personel istihdam edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Yönetmeliği'nde; Dış İlişkiler Müdürlüğü, Sosyal İşler Müdürlüğü, Genel Evrak Müdürlüğü, Ayniyat Müdürlüğü, Levazım Müdürlüğü, Bütçe ve Planlama Müdürlüğü, Muhasebe Müdürlüğü, Personel Müdürlüğü ile İdarede görev yapan diğer unvanlara da yer verilmiştir. Ayrıca, 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 15'inci maddesi gereği Strateji Geliştirme Müdürlüğü teşkilat yapısına ilave edilmiştir.

1.3. Mali Yapı

İdareye Bütçe Kanunları ile tahsis olunan bütçe kaynağı özel bütçe olup, 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin bütçe gelir ve giderleri aşağıda açıklanmıştır.

2018 yılında İdareye 31 Aralık 2017 tarihli ve 30287 mükerrer sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 7066 sayılı 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 300.291.000 TL ödenek tahsis edilmiş, yıl içerisinde yapılan aktarma ve eklemeler sonucunda toplam ödenek 329.505.823 TL olmuştur. Ödenegin % 99,13 oranında 326.610.588 TL'si kullanılmıştır.

2019 yılında ise, İdareye 31 Aralık 2018 tarihli ve 30642 mükerrer sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 7156 sayılı 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 371.007.000 TL ödenek tahsis edilmiş, yıl içerisinde yapılan aktarma ve eklemeler sonucunda toplam ödenek 381.407.713 TL olmuştur. Ödenegin % 98,32 oranında 374.982.411 TL'si

kullanılmıştır.

Tablo 1: 2018-2019 Yılları Birinci Düzey Ekonomik Kodlara Göre Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması

Gider Türü	2018		2019		2018-2019 Bütçe Giderleri Artış veya Azalışı (%)
	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	
01. Personel Giderleri	210.439.000	226.129.753	277.485.000	268.907.182	19
02. SGK Devlet Primi Giderleri	28.679.000	32.080.744	39.145.000	38.510.375	20
03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	41.956.000	38.768.930	30.151.000	36.581.068	-6
05. Cari Transferler	10.109.000	15.037.026	15.726.000	17.495.290	16
06. Sermaye Giderler	9.108.000	14.594.135	8.500.000	13.488.496	-8
Toplam	300.291.000	326.610.588	371.007.000	374.982.411	36

İdareye bütçe kanunıyla tahsis olunan ödenekler ve harcamalar ağırlıklı olarak mal ve hizmet alım giderleri, personel giderleri ile cari transferler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşme Dağılımı

Birinci Düzey 830 Bütçe Giderleri	2019 Yılı Harcamaları	
	TL	%
01. Personel Giderleri	268.907.182	71,72
02. SGK Devlet Primi Giderleri	38.510.375	10,27
03. Mal ve Hizmet Giderleri	36.581.068	9,76
05. Cari Transferler	17.495.290	4,65
06. Sermaye Giderleri	13.488.496	3,60
Toplam	374.982.411	100,00

İdarenin gelirleri 1309 sayılı Kanun'un 20'nci maddesinde aşağıdaki şekilde sayılmıştır;

- Genel Bütçenin Kültür ve Turizm Bakanlığı kısmının "eğitim kurumları" giderleri tertibinden ayrılan ödenek
- Temsil ve Konserlerden Elde Edilecek Hasılat
- Tanıtıcı ve Aydınlatıcı Yayınlar Hasılatı
- Opera ve Bale Faaliyetinden Yararlanan İller Özel İdareleri İle Belediyelerince Yapılabilecek Bağışlar
- Her Türlü Bağışlar İle Diğer Çeşitli Gelirler
- Yurtiçi ve Yurtdışı Festival Gelirlerinden Elde Edilecek Hasılat

Böylece İdarenin ana gelir kalemleri; Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri (*Mal ve hizmet*

satış gelirleri– Kira gelirleri), Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler (Kurumlardan ve kişilerden alınan yardım ve bağışlar) ile Diğer Gelirler (Faiz gelirleri, para cezaları, diğer çeşitli gelirler) oluşmuştur.

İdarenin yukarıda belirtilen gelirlerinin tamamı finansal tablolarına yansıtılmış olup, mali tablolarına yansıtılmamış herhangi bir geliri bulunmamaktadır.

Tablo 3: 2018–2019 Yılları Birinci Düzey Ekonomik Kodlara Göre Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması

EKO. KOD.	Açıklama	2018 Yılı		2019 Yılı	
		Planlanan Gelir (TL)	Gerçekleşen Gelir (TL)	Planlanan Gelir (TL)	Gerçekleşen Gelir (TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.363.000	7.024.467	5.815.000	10.211.397
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	293.767.000	299.257.000	363.418.000	381.325.000
05	Diğer Gelirler	2.161.000	2.225.014	1.774.000	2.871.252
06	Sermaye Gelirleri	-	-	-	-
09	Ret ve İadeler (-)	-	-	-	-
Genel Toplam		300.291.000	308.506.481	371.007.000	394.407.649

İdarenin 2019 yılı gelirleri incelendiğinde, 1309 sayılı Kanun’da sayılan gelirlerden tamamını elde ettiği görülmektedir. 2019 yılı geliri olarak 371.007.000 TL öngörülmüş, yıl sonunda %6,31 artışla 394.407.649 TL gelir gerçekleşmiştir. 22.10.2019 tarihi itibarıyla “Tek Hazine Kurumlar Hesabı” uygulamasına geçildiğinden mevduat hesabı bakiyesi bulunmamaktadır.

İdare bütçesi içinde gösterilmeyen sosyal tesisler, döner sermaye, şirketler, özel hesaplar gibi teşekküller bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İdare; Kültür ve Turizm Bakanlığı’na bağlı, tüzel kişiliği haiz, özel bütçeli bir kamu kuruluşu olarak, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na tabi Ekli (II) sayılı Cetvelde “B-Özel Bütçeli Diğer İdareler” kapsamında yer almaktadır.

İdare, muhasebe kayıtlarını ve kanuni defterlerini (*Yevmiye defteri, Büyük defter, Kasa defteri ve Yardımcı hesap defterleri*) 5018 sayılı Kanun’un 33., 49., 80. ve Geçici 3’üncü maddeleri uyarınca hazırlanıp, Hazine ve Maliye Bakanlığı’nca Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Merkezi Yönetim

Kapsamındaki Kamu İdareleri Muhasebesi Hesap Planı (RG:27.12.2014, mükerrer 29218), Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Çerçeve Hesap Planı (RG:23.12.2014, mükerrer 29214) ve Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği (RG:31.12.2005, mükerrer 26040) Ek ve değişiklikleriyle bu konularda yayımlanan diğer tebliğlerdeki düzenleme hükümlerine uygun şekilde Türk Lirası cinsinden tutmakta ve temel mali tabloları (*Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu, Nakit Akış Tablosu, Öz Kaynak Değişim Tablosu, Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu*) ile diğer mali tablolarını, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlamaktadır.

İdare, muhasebe işlemlerini 2006 yılından 01.01.2018 tarihine kadar “Say2000i” üzerinden yürütmüştür. Muhasebe, Personel ve Maaş, Sağlık Harcamaları, Mevzuat Bilgi ve Online Destek olmak üzere beş ayrı modülden oluşan Say2000i, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından 2001 yılı sonunda Türkiye genelinde 1668 saymanlığa kurulan bilgisayar ağında kullanılan, Oracle Server üzerinde çalışan web tabanlı saymanlık otomasyon projesi olup, tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sisteminin temelini atmıştır. İdare gibi özel bütçeli idareler ise, 2006 yılında sisteme entegre edilmiştir.

Ancak, bütçe kanunu hazırlıklarının başlatılmasından kesin hesabın Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde kanunlaşmasına kadar geçen mali işlemlere ilişkin süreçlerde kullanılan otomasyon sistemlerinin, elektronik belge, elektronik imza, otomatik muhasebe gibi yeni teknolojik imkânlarla kavuşturulması ve kamu mali yönetim sistemi için süreç odaklı bütünleşik bir bilişim sistemi altyapısının oluşturulması amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü koordinasyonunda ayrıca yürütülen Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi Projesi’nin ilk adımını teşkil eden “Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemi” ile “Yeni Harcama Yönetim Sistemi”, temel fonksiyonları itibarıyla 2017 yılında kullanıma hazır hale getirilerek Merkezi Yönetim kapsamında belirlenmiş altmış sekiz kamu idaresinde pilot olarak devreye alınmıştır.

01.01.2018 tarihi itibarıyla Say2000i Sistemini terk ederek Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemini kullanmaya başlayan İdare, 2019 yılı tüm muhasebe kayıt, dönem sonu ve mahsup işlemlerini de Muhasebat Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi’nde gerçekleştirmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmışından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını

---

oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

---

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Devlet Opera ve Bale Genel Müdürlüğünce 2011 yılında “Kontrol Ortamı”, “Kontrol Faaliyetleri” ve “Bilgi ve İzleme” bileşenlerine yönelik merkez birimlerini kapsayan bir iç kontrol sistemi oluşturma projesi yürütülmüş ancak “Risk Yönetimi” ile “İzleme” bileşenlerine yönelik bir çalışma yapılamadığı görülmüştür. Hazırlanan proje sonuçları üst yönetim tarafından henüz onaylanmadığından uygulamaya geçilmemiştir. Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi tüm çalışanlar tarafından imzalanmış durumdadır.

Genel Müdürlük 2018-2022 yıllarını kapsayan Stratejik Planını tüm birimlere dağıtmış, ayrıca yayımlanan Stratejik Plan Kurum web sayfasında çalışanlar ve kamuoyunun erişimine sunulmuştur.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda yer alan limitleri aşan taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından merkez harcama birimlerinde yapılanlar ön mali kontrole tabi tutulmaktadır. Ön mali kontrolle görevli olan personel mali işlem sürecinde yer almamaktadır. Kurum “İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların” yanı sıra “Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü Ön Mali Kontrol Yönergesi” ile de bu konuda önlem almıştır.

08/04/2013 tarih ve 2013/4625 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Devlet Opera ve Bale Genel Müdürlüğü'ne 3 (üç) adet iç denetçi kadrosu tahsis edilmiş, ancak bu kadrolardan 1(bir)'ine atama yapılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer Alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Yapılmakta Olan Yatırım Niteliğindeki Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nın Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda kullanılmaması nedeniyle devam eden yatırımlara ilişkin toplam 11.426.907,69 TL'lik yatırım niteliğindeki harcama doğrudan gider kaydedilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'yla ilgili 187'nci maddesinde, "... kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nda izlenmesi gerektiği" hükmüne yer verilmiş;

Yine Yönetmeliğin 185'inci maddesinde "... maddi duran varlık bedellerinin yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesi ile maddi duran varlıklar için ayrılan değer düşüklüğü karşılıklarının "257- Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı (-)" grubunda izleneceği kurala bağlanmıştır.

Ancak yapılan incelemede Yönetmelik hükümlerine uygun olmayan biçimde 2019 yılında işin yapımı süresince gerçekleşen 11.426.907,69 TL'lik yatırım harcamasının doğrudan gider kaydedilmek suretiyle 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'na alınmadığı görülmüştür. Söz konusu durum, İdare tarafından gerçekleştirilen yatırım harcamalarının sağlıklı bir şekilde izlenmesine engel teşkil etmektedir.

BULGU 2: Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabıyla Birikmiş Amortismanlar Hesabının Eşit Olmaması

DOB Genel Müdürlüğünün 2019 yılı bilançosunun incelenmesi sonucunda 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının eşit olmadığı görülmüştür.

Muhasebat Genel Müdürlüğünün Amortisman ve Tükenme Payları isimli 47 Sıra nolu Genel Tebliği'nin "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin

yedinci fıkrasında; “Çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortismanına tabi maddi duran varlıklardan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin, amortismanına tabi tutulmamış kısmının tamamı amortismanına tabi tutulur” denilerek, hurdaya ayrılan duran varlıkların dönem sonunda elden çıkarılmadığı takdirde, hurdaya ayrıldığı dönemin sonunda tamamen amorti edilmesinin gerektiği ifade edilmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 219'uncu maddesinin a-2 bendine göre; elden çıkarılacak amortismanına tabi duran varlıkların kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki fark, bu hesap grubuna aktarma işleminin yapıldığı dönem sonunda bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedilir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, Kurumun bilançosunda yer alan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının birbirine eşit olması gerekmektedir. Yapılan incelemeler sonucunda, DOB Genel Müdürlüğünün 2019 yılı bilançosunda 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında 1.376.895,96 TL tutarında bakiye olmasına rağmen, 299 Birikmiş Amortismanlar (-) Hesabında 1.456.496,10 TL tutarında bakiye bulunmaktadır.

Dolayısıyla, mali tablolarda 299 Birikmiş Amortismanlar (-) Hesabında ve 630 Giderler Hesabında 79.600,14 TL hataya neden olunmuştur.

BULGU 3: Sözleşmeye Bağlanan İhalelerde Taahhüt Kartlarının Tutulmaması Ve Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması

Sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlere ilişkin taahhüt kartlarının 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 471'inci maddesinde; “(1) *Bu hesap grubu, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen gider taahhütleri, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin ve kamu-özel iş birliği modeli çerçevesinde girişilen taahhütler, bunlara yapılan ilaveler, fiyat güncellemeleri ile bunlardan yerine getirilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılır.*” Denilmek suretiyle 92 Taahhüt Hesaplarının nasıl kullanılacağı açıklanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 472'nci maddesinde; muhasebe birimince ihale sözleşmelerinde yer alan taahhüt tutarlarının, taahhüt kartlarına yazılacağı ve gider taahhütleri hesabına

kaydedileceği, söz konusu sözleşmelerin kanuni nedenlerle veya yargı kararıyla değişmesi durumunda ya da fiyat farkı hesaplanması, hakediş ödemesi gibi durumlarda hem ilgili taahhüt kartlarına hem de ilgili hesaba gerekli kayıtların yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

DOB Genel Müdürlüğü'nde sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlere ilişkin taahhüt kartlarının, yukarıdaki hükümler çerçevesinde düzenlenmemiş olduğu ve buna bağlı olarak toplam 7.325.191,08 TL'nin 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına kaydedilmediği görülmüştür. Söz konusu durum, İdare tarafından girişilen taahhütlerin sağlıklı bir şekilde izlenmesine engel teşkil etmekte ve mali tablolarda yer alan bilgilerde eksikliğe yol açmaktadır.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Aynı İhale Konusu İçinde Yer Alabilecek Mal Alımlarının Kısımlara Bölünerek Doğrudan Temin Yoluyla Yapılması

DOB Genel Müdürlüğü, Ankara Müdürlüğü ve Mersin Müdürlüğünde bazı mal ve hizmet alımlarının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda belli durumlarda uygulanacağı belirtilen doğrudan temin yöntemi ile alındığı ve Kanun hükümlerinin amacına uygun düşmeyecek biçimde kısımlara bölüldüğü görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "Doğrudan Temin" başlıklı 22'nci maddesinde belirtildiği gibi doğrudan temin yöntemi, Kanun'da ihale usulleri için öngörülen kuralların uygulanma zorunluluğunun bulunmadığı, istisnai bir alım yöntemidir. Bu yöntemle, ihale komisyonu kurma ve Kanun'un 10'uncu maddesinde sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilebilecektir.

Kanun'un "Temel İlkeler" başlıklı 5'nci maddesinde; "Eşik değerlerin altında kalmak amacı ile mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez" denilmek sureti ile normalde ihale konusu olacak bir işin kısımlara bölünerek istisnai bir yöntemle alınmasının mümkün olmayacağı açık bir şekilde ifade edilmiştir.

Doğrudan temin bir alım yöntemidir, ancak Kanun'un 4'üncü maddesindeki "ihale" tanımına uygun katılıma ve rekabete açık bir ihale usulü değildir. Bu nedenle İdareler bu yola ancak istisnai durumlarda başvurmalı, mümkün olduğu ölçüde kanundaki ihale usulleri uygulanmalıdır.

Belirtilen hükümlere rağmen, DOB Genel Müdürlüğü, Ankara Müdürlüğü ile Mersin Müdürlüğü çeşitli mal ve hizmet alımlarında bu usule başvurmuştur. Söz konusu mal ve hizmet alımlarının doğrudan temin yolu ile yapılmış olması, aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikte olmasından dolayı açıklanan mevzuat hükümlerine tam olarak uygun düşmemektedir. Bu mal alımlarının 4734 sayılı Kanun'da belirtilen temel ihale usulleri ile temin edilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Uluslararası Aspendos ve Bodrum Festivallerinin gişe gelirlerinin kurum hesabına aktarılmasında aksamalar olması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Bilet satış programının 2018 yılı sonu bilet satış hasılatında hata vermesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İstanbul Operasının kullandığı Belediyelere ait sahnelerin gişe bilet satış gelirlerinin, belediye personeli tarafından Opera Hesaplarına yatırılma sürelerine ilişkin prosedür olmaması nedeniyle gelirlerin banka hesaplarına yatırılmasında gecikmeler yaşanması.	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	